

ของสาธารณรัฐสิงคโปร์ ตอนที่ ๑

นายปณิธีร์ ปทุมวัฒน์
นักตรชำนาญการ สำนักกฎหมาย

ความนำ

รัฐสภาของประเทศสิงคโปร์ (Parliament of Singapore) มีรูปแบบสภาเดี่ยว (Unicameralism) ที่ได้รับอิทธิพลมาจากระบบรัฐสภาของประเทศอังกฤษ (Westminster Parliament) มาตั้งแต่ระยะแรกก่อตั้งเป็นรัฐอธิปไตยในต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ มาจนถึงปัจจุบัน ประการที่น่าสนใจ คือ รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐสิงคโปร์ ค.ศ. ๑๙๖๕ ได้กำหนดมีวิธีการได้มาซึ่งสมาชิกรัฐสภาให้มีที่มาหลากหลายและให้ความสำคัญกับตัวแทนพลเมืองเสียงข้างน้อยสำหรับอำนาจหน้าที่นั้นมีลักษณะเช่นเดียวกับองค์กรนิติบัญญัติของนานาอารยประเทศในบทบาทการตรากฎหมายและการตรวจสอบและถ่วงดุลฝ่ายบริหารตามหลักการแบ่งแยกองค์ผู้ใช้อำนาจอธิปไตย (Separation of Powers) ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญของสิงคโปร์ได้กำหนดให้ประธานาธิบดีเป็นประมุขของรัฐ (Head of State)^๑ มีอำนาจแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีให้ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายบริหารโดยเลือกบุคคลจากสมาชิกรัฐสภาประเภทที่มาจาก การเลือกตั้ง (Elected members) เพื่อจัดตั้งเป็นคณะรัฐมนตรีทำหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละกระทรวง โดยรับผิดชอบต่อรัฐสภา^๒

^๑Constitution of the Republic of Singapore 1965; section 17(1).

^๒Parliament of Singapore, [Parliament of Singapore](#), (Singapore, Parliament of Singapore: 2013), p. 23.

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ารัฐสภาของสิงคโปร์จะได้รับอิทธิพลมาจากระบบรัฐสภาของอังกฤษ แต่ก็มี ความแตกต่างที่รูปแบบรัฐสภากลับมีรูปแบบที่เป็นสภาเดี่ยวที่เป็นผลมาจากประวัติศาสตร์ การมีรัฐสภาของสิงคโปร์ที่มีรากฐานมาจากองค์คณะที่ปรึกษาเรียกว่า “สภานิติบัญญัติ” (Legislative Assembly) ที่มีสภาเดี่ยวนั่นเอง

บทความตอนนี้จะกล่าวถึงความเป็นมาทางประวัติศาสตร์นับแต่ยุคอาณานิคมภายใต้ การปกครองของจักรวรรดิอังกฤษจนถึงยุคที่สิงคโปร์เป็นรัฐอธิปไตยซึ่งได้มีการจัดให้มีรัฐธรรมนูญ เป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. ๑๙๖๕ ที่กำหนดให้มีรัฐสภาทำหน้าที่องค์กรฝ่ายนิติบัญญัติอันที่มาและ องค์ประกอบของสมาชิกรัฐสภาที่น่าสนใจ

ประวัติความเป็นมาของรัฐสภาสิงคโปร์

องค์กรที่มีสถานะและอำนาจหน้าที่ทางนิติบัญญัติของสิงคโปร์มีขึ้นครั้งแรกโดยรัฐบาลอังกฤษ ในฐานะเจ้าอาณานิคม ในปี ค.ศ. ๑๘๖๗ ในชื่อ “สภาที่ปรึกษานิติบัญญัติ” หรือ “Legislative Council” เพื่อเป็นองค์กรทางนิติบัญญัติในดินแดนอาณานิคมของข้าหลวงอังกฤษในดินแดนสิงคโปร์^๓ จากนั้น ในปลายปี ค.ศ. ๑๙๕๓ รัฐบาลอังกฤษได้แต่งตั้ง คณะกรรมการ Constitutional Commission ที่มี Sir George Rendel เป็นประธาน เพื่อพิจารณาสถานะทางรัฐธรรมนูญของดินแดนสิงคโปร์ ผลการพิจารณาศึกษาได้ปรากฏต่อมาโดยข้อเสนอให้จัดตั้ง สภานิติบัญญัติ (Legislative Assembly) ที่มาจากการเลือกตั้งโดยเสียงข้างมากของประชาชนและจัดให้มีคณะรัฐมนตรีเป็นฝ่ายบริหาร รัฐบาลอังกฤษ ได้ให้ความเห็นชอบกับข้อเสนอของคณะกรรมการชุดนี้ (Rendel Proposals) และเป็นพื้นฐานในการ ยกร่างรัฐธรรมนูญของสิงคโปร์ในเวลาต่อมา การเลือกตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติครั้งแรกได้จัดให้มีขึ้น ในปี ค.ศ. ๑๙๕๕ นั้น นับเป็นปฐมบทของพัฒนาการทางการเมืองของสิงคโปร์ที่น่าสนใจ^๔

ในปี ค.ศ. ๑๙๕๘ รัฐบาลอังกฤษได้เห็นชอบให้สิงคโปร์ปกครองตนเองโดยมีนายกรัฐมนตรี ที่มาจากการแต่งตั้งของรัฐสภา และกำหนดให้มี “Yang di-Pertuan Negara” เป็นประมุขของรัฐ (Head of State)

ใน ปี ค.ศ. ๑๙๖๒ พลเมืองของสิงคโปร์ได้ออกเสียงประชามติเห็นชอบให้รวมดินแดนกับ สหพันธรัฐมลายา (Malaya)^๕ ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ค.ศ. ๑๙๖๓ รัฐบาลอังกฤษได้ลงนามใน Malaysia Agreement กับรัฐบาลสหพันธรัฐมลายา ในการรวมมาเลเซียเข้ากับมลายา สิงคโปร์ ซาราวัก และซาบฮาร์ รวมเข้าเป็นมาเลเซีย^๖ อย่างไรก็ตาม เมื่อพัฒนาการทางการเมืองการปกครองของสิงคโปร์ ได้มาถึงช่วงเวลาสำคัญ ในวันที่ ๙ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๖๕ โดยผลของการประกาศ Republic of

^๓Ibid., p. 6.

^๔Ibid., p.6-7.

^๕Government of Singapore, Singapore votes in the referendum on merger 1st Sep 1962 <http://eresources.nlb.gov.sg/history/events/b159b19a-9ff9-4e12-9e39-265bda31be5b>.

^๖Government of Singapore, Singapore becomes part of Malaysia 16th Sep 1963 <http://eresources.nlb.gov.sg/history/events/1dab53ea-788c-461c-acfb-ca625b974c9c>.

Singapore Independence Act ๑๙๖๕^๗ สิงคโปร์ได้แยกตัวออกจากมาเลเซีย โดยมีสถานะเป็น “รัฐอธิปไตย” ภายใต้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยในชื่อว่า “Republic of Singapore” มีประธานาธิบดี (President) เป็นประมุขของรัฐ และเปลี่ยนนามเรียกขานสภานิติบัญญัติ (Legislative Assembly) เป็น รัฐสภาแห่งสิงคโปร์ “Parliament of Singapore”^๘

ที่มาและองค์ประกอบ

รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐสิงคโปร์ ค.ศ. ๑๙๖๕ กำหนดให้รัฐสภาประกอบด้วยสมาชิกรัฐสภา ๓ ประเภท ได้แก่^๙

๑) สมาชิกรัฐสภาที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนตามสัดส่วนจำนวนประชากรในเขตเลือกตั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎหมาย Parliamentary Election Act ๑๙๕๔^{๑๐} ทั้งนี้ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

ก. สมาชิกรัฐสภาที่มาจากเขตเลือกตั้งแบบเขตผู้สมัครรับเลือกตั้งคนเดียว (Single-Member Constituencies-SMCs)

ข. สมาชิกรัฐสภาที่มาจากเขตเลือกตั้งแบบกลุ่มผู้สมัครรับเลือกตั้งหลายคน (Group Representation Constituencies-GRCs) ไม่เกิน ๖ คน ซึ่งมีข้อกำหนดให้สมาชิกในกลุ่มที่ผู้สมัครต้องมีตัวแทนจากกลุ่มชาติพันธุ์ส่วนน้อย เช่น เชื้อชาติมาเลย์ อินเดีย และชนกลุ่มอื่น อย่างน้อย ๑ คน^{๑๑}

๒) สมาชิกรัฐสภาประเภทพรรคฝ่ายค้าน (Non-Constituency MPs -NCMPs)^{๑๒}

โดยสมาชิกรัฐสภาประเภทนี้มีขึ้นตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในอันที่จะให้มีผู้แทนของพรรคเสียงข้างน้อยเป็นตัวแทนของประชาชนในรัฐสภา โดยกำหนดให้มีสมาชิกรัฐสภาจากพรรคการเมืองที่ไม่ได้รับเสียงข้างมากในการจัดตั้งรัฐบาลซึ่งได้รับคะแนนคิดเป็นสัดส่วนจำนวนร้อยละสูงสุดเรียงลำดับ จำนวนทั้งสิ้น ไม่เกิน ๑๒ คน

๓) สมาชิกรัฐสภาที่มาจากการแต่งตั้งของประธานาธิบดี (Nominated MPs)^{๑๓}

โดยรัฐธรรมนูญกำหนดให้มีสมาชิกรัฐสภาประเภทนี้เพื่อประโยชน์ในการรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลายขึ้นจากสมาชิกที่มาจากผู้ทรงคุณวุฒิ โดยคณะกรรมการบริหารวิสามัญการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภาจะคัดเลือกและเสนอชื่อให้ประธานาธิบดีแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน ๙ คน

^๗Kevin Tan Yew Lee “The Evolution of Singapore’s Modern Constitution: Developments from 1945 to the Present Day,” *Singapore Academy of Law Journal*, 1: 1–28, (1989), pp.16-17.

^๘Parliament of Singapore, *Parliament of Singapore*, p. 8.

^๙Constitution of the Republic of Singapore 1965; section 39.

^{๑๐}Inter-Parliamentary Union, *Singapore Parliament*, [online](2015), available from: http://archive.ipu.org/parline/reports/2283_A.htm [2018, Feb 1].

^{๑๑}Parliamentary Election Act 1954; section 8A.

^{๑๒}Constitution of the Republic of Singapore 1965; section 39(1)(b). and Parliamentary Election Act 1954; section 52.

^{๑๓}Constitution of the Republic of Singapore 1965; section 39(1)(c).

อย่างไรก็ดี โดยเหตุที่สมาชิกรัฐสภาประเภทนี้มีได้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน รัฐธรรมนูญจึงจำกัดสิทธิในฐานะสมาชิกรัฐสภาไว้หลายประการ เช่น การมีวาระการดำรงตำแหน่งเพียง กี่หนึ่งของวาระการดำรงตำแหน่งสมาชิกรัฐสภาประเภทอื่น ตลอดจนไม่มีสิทธิออกเสียงลงมติในญัตติ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ต่อไปนี้^{๑๔}

- ก. การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ
- ข. ร่างกฎหมายงบประมาณรายจ่ายประจำปี ร่างกฎหมายงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
- ค. ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการเงิน^{๑๕}
- ง. การอภิปรายไม่ไว้วางใจรัฐบาล
- จ. การถอดถอนประธานาธิบดีออกจากตำแหน่ง
- ฉ. เหตุอื่นตามที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้งดการนับสมาชิกที่มาจากการแต่งตั้งออกจาก การเป็นองค์ประกอบ

ในปัจจุบัน รัฐสภาสิงคโปร์ชุดที่ ๑๓ (Thirteenth Parliament) ประกอบด้วยสมาชิกรัฐสภา จำนวนทั้งสิ้น ๑๐๐ คน มีสมาชิกรัฐสภาประเภทมาจากการเลือกตั้ง ๘๘ คน สมาชิกรัฐสภาประเภท พรรคฝ่ายค้าน (Non-Constituency MPs-NCMPs) จำนวน ๓ คน และประเภทที่มาจากการ แต่งตั้งโดยประธานาธิบดี จำนวน ๘ คน (Nominated MPs)^{๑๖}

(โปรดติดตามตอนต่อไป)

^{๑๔}Constitution of the Republic of Singapore 1965; section 39(2).

^{๑๕}Constitution of the Republic of Singapore 1965; section 68.

^{๑๖}Parliament of Singapore, MEMBERS OF PARLIAMENT <https://www.parliament.gov.sg/about-us/structure/members-of-parliament>.

บรรณานุกรม

Book

Parliament of Singapore. Parliament of Singapore. Singapore, Parliament of Singapore: 2013.

Journal

Kevin Tan Yew Lee. “The Evolution of Singapore’s Modern Constitution: Developments from 1945 to the Present Day,” Singapore Academy of Law Journal. 1: 1–28, (1989).

Laws

Constitution of the Republic of Singapore

Parliamentary Election Act 1954

Online Databases

Inter-Parliamentary Union. Singapore Parliament.[online](2015). available from: http://archive.ipu.org/parline/reports/2283_A.htm [2018, Feb 1].

